

RIGSPOLITIET

POLITI

Notat

Dato: 24-08-2020
Enhed: Koncernledelsessekretariatet
E-mail: sje06
J. nr.: 2020-044823

Samarbejde med Kina om udveksling inden for politiuddannelse

Overordnet samarbejde med Kina

Justitsministeriet og Ministeriet for Offentlig Sikkerhed i Kina indgik i maj 2014 et Memorandum of Understanding (MoU) med henblik på at styrke samarbejdet på politiområdet for så vidt angår forebyggelse og bekæmpelse af alvorlig kriminalitet.

Der er tale om en hensigtserklæring, hvor der er udpeget en række alvorlige kriminalitetsformer, som styrkelsen af samarbejdet kan vedrøre, bl.a. terrorisme, økonomisk kriminalitet og anden alvorlig grænseoverskridende kriminalitet. Der er således bl.a. erklæret en hensigt om at styrke samarbejdet og udvekslingen af oplysninger med henblik på at forebygge og bekæmpe kriminalitet inden for de udpegede kriminalitetsformer. Da der er tale om en hensigtserklæring, kræver den konkrete udmøntning af MoU'en iværksættelse af konkrete aktiviteter fra enten danske eller kinesiske myndigheder.

Der eksisterer i medfør af MoU'en ikke en forpligtelse for henholdsvis Danmark eller Kina til at imødekomme en forespørgsel, hvis det vurderes, at den pågældende forespørgsel vil stride imod national suverænitet, national sikkerhed eller offentlige interesser. Det er henholdsvis Danmark eller Kina selv, der vil skulle selvstændigt afgøre, hvorvidt eller i hvilket omfang der på den baggrund vil skulle ske afslag på en forespørgsel.

MoU'en indeholder ikke en udløbsdato, og den vil derfor forblive i kraft, indtil den ophæves af enten Justitsministeriet eller Ministeriet for Offentlig Sikkerhed i Kina.

Politiskolens samarbejdsaftale med Universitetet for Offentlig Sikkerhed i Kina

Rigspolitiet indgik i juni 2015 som led i udmøntningen af MoU'en en samarbejdsaftale mellem Politiskolen og Universitetet for Offentlig Sikkerhed i Kina vedrørende erfaringsudveksling inden for politiuddannelse.

Samarbejdsaftalen havde oprindeligt en varighed af tre år, men blev i oktober 2018 forlænget med yderligere tre år. Samarbejdsaftalen løber herefter til og med 2021.

Samarbejdsaftalen formaliserer en overordnet ramme for samarbejdet inden for politiuddannelse. Den skal således suppleres af underliggende aftaler om konkrete aktiviteter, før der er tale om en udmøntning af samarbejdsaftalen.

Der er med samarbejdsaftalen skabt mulighed for udveksling af studerende, af undervisere og af politividenskabelige publikationer. Det fremgår af samarbejdsaftalen, at samarbejdet skal ske under overholdelse af national lovgivning og internationale forpligtelser.

Den konkrete udmøntning af samarbejdsaftalen inden for politiuddannelse

Rigspolitiet er bevidst om, at politivirksomhed i Kina og i Danmark adskiller sig meget både i forhold til love, retningslinjer og i forhold til samfundenes indretning og kultur.

Det er imidlertid Rigspolitiets opfattelse, at Politiskolen, ved at være åbne overfor og indgå i dialog med det kinesiske universitet, kan introducere dem til den danske måde at bedrive politivirksomhed på i et demokratisk retssamfund og under overholdelse af menneskerettighederne.

Samarbejdsaftalen har konkret udmøntet sig i to gensidige besøg. Undervisere fra Politiskolen besøgte Kina første gang fra den 19. september til den 24. september 2016 og anden gang fra den 30. marts til den 13. april 2019. Professorer fra det kinesiske universitet besøgte Danmark første gang fra den 13. november til den 24. november 2017 og anden gang fra den 21. oktober til den 31. oktober 2019.

Under besøgene i Kina underviste de danske repræsentanter for Politiskolen bl.a. i dansk politis funktion, herunder i en demokratisk retsstat med emner som magtens tredeling, objektivitetsprincippet, politilegitimitet, tillid til politiet samt etik og legalitet i politiet. Et andet tema, der også blev holdt oplæg om, var, hvordan dansk politi arbejder med mental parathed i forhold til håndtering af voldsomme hændelser i forskellige situationer, f.eks. et færdselsuheld med alvorlig tilskadekomst eller dødfundne personer. Andre emner under oplæggene var bl.a. politiets arbejde med udsatte borgere og forskellige stressreaktioner samt efterforskningsmetodik i straffesager.

De kinesiske professorers oplæg under besøgene i Danmark omhandlede bl.a. sammensætningen af deres politistyrke, deres uddannelse og deres transnationale politisamarbejde med henblik på bekæmpelse af kriminalitet. Der blev også afholdt oplæg om kriminalitetsudviklingen og efterforskningstemaer i Kina. De kinesiske oplæg berørte ikke emner, hvor det kinesiske styre eller politi er blevet kritiseret for krænkelse af menneskerettighederne.



Samarbejdsaftalen er ikke blevet konkret udmøntet på anden vis end ved de to gensidige besøg af undervisere. Der er således ikke sket hverken udveksling af studerende eller af politividskabelige publikationer.

Der er på nuværende tidspunkt ikke planer om yderligere udmøntning af samarbejdsaftalen.

Besøg afholdt i anden regi

Der har, ud over førnævnte udvekslingsbesøg, også været officielle besøg fra Universitetet for Offentlig Sikkerhed i Kina på Politiskolen i perioden op til indgåelsen af samarbejdsaftalen for 2015-2018 og i perioden umiddelbart efter forlængelsen af samarbejdsaftalen for 2018-2021. Derudover har der været officielle besøg fra Rigspolitiets Koncern HR og Politiskolen i Kina i perioden op til forlængelsen af samarbejdsaftalen for 2018-2021.

Disse besøg er foregået som almindelige delegationsbesøg af få dages varighed. Formålet med besøgene var dels at indgå samarbejdsaftalen og dels en generel introduktion af henholdsvis Politiskolen og det kinesiske universitet. Endelig omfattede det ene danske besøg i Kina deltagelse i en konference i anledning af universitetets 70 års jubilæum.

Ledere fra Universitetet for Offentligt Sikkerhed har således i forbindelse med indgåelsen af samarbejdsaftalen for 2015-2018 været på to officielle besøg i Danmark fra den 23. september til den 24. september 2013 og fra den 15. juni til den 18. juni 2015. Ledere fra det kinesiske universitet har ikke i perioden op til forlængelsen af aftalen været på officielt besøg i Danmark, men de har efterfølgende besøgt Danmark fra den 1. november til den 2. november 2018, hvorunder de besøgte Politiskolen og Københavns Vestegns Politi.

Ledere fra Rigspolitiets Koncern HR og fra Politiskolen har i forbindelse med forlængelsen af samarbejdsaftalen for 2018-2021 været på to officielle besøg i Kina fra den 22. januar til den 26. januar 2018 samt fra den 10. oktober til den 16. oktober 2018.

Politiskolen har derudover også modtaget andre delegationsbesøg fra Kina.

Politiskolen har taget imod et delegationsbesøg fra Criminal Investigation Police University of China. Besøget fandt sted den 8. og 9. november 2018. Universitetet i Shenyang er ikke en del af samarbejdsaftalen mellem Politiskolen og Universitetet for Offentlig Sikkerhed i Kina, hvorfor besøget ikke var en udmøntning af samarbejdsaftalen. Ligeledes har Politiskolen haft besøg af en delegation af politiledere fra det kinesiske politi i Shandong-provinsen af to timers varighed den 3. december 2018. Dette besøg var heller ikke et led i samarbejdsaftalen med Universitetet for Offentlig Sikkerhed i Kina.

Politiskolens fokus er generelt altid på Politiskolens pædagogiske og didaktiske undervisningsramme, når skolen modtager besøg af udenlandske delegationer. Der er således ikke



fokus på indføring i politiets koncepter eller lignende. Besøgende får typisk et kort indblik i et af de elementer i de aktiviteter, der er på Politiskolen den pågældende dag. Dette er også tilfældet ved delegationsbesøg fra Kina.

Der bliver ikke planlagt eller arrangeret særlige konkrete aktiviteter i forbindelse med rundvisninger på Politiskolen, idet besøgene ikke må skabe for stor forstyrrelse i den daglige undervisning. Der tages således afsæt i den hverdag, der er på Politiskolen på den pågældende besøgsdato. Typisk vil der under sådanne besøg ske overværelse af korte undervisningsseancer under en generel rundvisning på Politiskolen med henblik på, at de besøgende kan få et indblik i Politiskolens didaktiske ramme med f.eks. oplæg, praktiske øvelser og feedback til de studerende. Der kan være tale om overværet træning i skydesimulator, klas-serumsundervisning, fysisk træning eller lignende, da det netop afhænger af aktiviteterne, der har været på Politiskolen på besøgstidspunktet. Emnet eller temaet i den konkrete undervisningssituation er ikke i sig selv i fokus under besøgene.

Optagelse af film og fotos under besøg på Politiskolen

Politiskolen foretager en altid konkret vurdering af, om udenlandske delegationer under deres besøg vil kunne få adgang til at overvære aktiviteter, som kan indebære et brud på sikkerheden.

Alle gæster får et øjebliksbillede af, hvordan hverdagen er på Politiskolen på den aktuelle dato for besøget. Politiskolens fokus for besøgene på Politiskolen er ikke på det faglige indhold af undervisningssituationerne, men på de generelle pædagogiske og didaktiske læringsprincipper, som ikke ændres væsentlig i forhold til det givne faglige indhold i undervisningssituationen. Undervisningen foregår på dansk, mens underviseren og evt. lederen efterfølgende på engelsk orienterer om, hvad og hvordan der arbejdes med pædagogik/didaktikken, hvorimod konceptets faglige indhold ikke er en del af denne orientering.

Der vil ikke blive givet tilladelse til overværelse af undervisning, hvis det er Politiskolens vurdering, at dette vil kunne kompromittere klassificeret viden eller arbejdsmetoder.

Når udenlandske delegationer overværer bl.a. undervisning på Politiskolen, bliver der typisk spurgt, om der må optages fotos eller video til brug for en præsentation af det givne besøg ved delegationens returnering til hjemlandet. Dette praktiseres også af dansk politi ved besøg hos eksterne interessenter. Politiskolen vil altid kunne afslå en delegations forespørgsel om at få tilladelse til at optage fotos eller video.

Besøgende fra Kina kan således have optaget film eller fotos under besøg på Politiskolen, hvis Politiskolen har givet tilladelse hertil.



Rigspolitiet har modtaget en række spørgsmål fra et medie om et konkret eksempel, hvor en kinesisk delegation skulle have filmet under undervisningen i det såkaldte PLOV-koncept på Politiskolen. PLOV-konceptet er træning i påbegyndte, livsfarlige og voldelige handlinger. Konceptet udgør tre dages samlet træning, hvoraf den kinesiske delegation vil have set og haft mulighed for at filme et udsnit af denne helhed.

Et lignende indblik kan opnås på samme vis via de rekrutteringsvideoer, der er tilgængeligt på www.politi.dk, hvor dansk politi på linje med andre politistyrker i verden giver introduktioner til undervisningsformer og indhold i politiuddannelserne. Derudover ligger politiets rekrutteringsmateriale "Livet på Politiskolen" offentligt tilgængeligt på politiets Facebook- og Instagram-profiler. Rekrutteringsmaterialet består af 37 film om diverse undervisningssituationer på Politiskolen. Hvis eksterne interessenter ønsker indsigt i undervisningen på Politiskolen, er det således muligt at finde eksempler på diverse undervisningssituationer på internettet.

Eventuel ny samarbejdsaftale

Der har været en tilsvarende samarbejdsaftale under udarbejdelse mellem Politiskolen og Criminal Investigation Police University of China med henblik på at styrke udvekslingen af viden og erfaringer inden for politiuddannelse i efterforskning.

Samarbejdsaftalen ville ligeledes udgøre en formaliseret ramme for samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne, som vil skulle suppleres med aftaler om konkrete aktiviteter, før der ville være tale om en udmøntning af samarbejdsaftalen.

Samarbejdsaftalen skulle efter planen underskrives i løbet af 2020. Grundet lederskifte og rokeringer i Rigspolitiet er der ikke truffet endelig beslutning om eventuel aftaleindgåelse.

Forbindelseskontoret for politi- og toldsamarbejde i Beijing

Rigspolitiet har siden 2008 haft en polititjenestemand udsendt til forbindelseskontoret Nordic Police and Customs Liaison Office (NLO) i Beijing. Polititjenestemanden er en af tre udsendte forbindelsesofficerer i Beijing, hvor de andre to er en finsk politimedarbejder og en svensk tolder. Kontoret indgår som en del af politi- og toldsamarbejdet i Norden, hvor de fem nordiske lande har udsendt politi- og toldmedarbejdere til 23 lokationer verden over, og hvor der erfaringsmæssigt er behov for samarbejde mellem politi- og toldmyndigheder, bl.a. i Tirana, Ankara, Bangkok, Dubai, Bogota, Moskva, Murmansk, Bukarest, London, Berlin, Tallinn, Madrid og Manilla.

Forbindelseskontoret i Beijing rapporterer kvartalsvis og årligt til hjemlandene. Rapporterne omhandler situationen i det pågældende land, vigtige lovændringer inden for politi- og toldområdet, nye sager og nye former for kriminalitet i landet.



Politi- og Toldsamarbejdet i Norden sætter rammen for NLO-medarbejdernes virksomhed. De nordiske lande drøfter på regionale og nationale møder NLO-anliggender, hvor der sættes rammer for det internationale Politi- og Toldsamarbejde i Norden.

Forbindelseskontoret har ikke myndighed til på eget initiativ at indlede et samarbejde med de kinesiske myndigheder om konkrete sager eller om politisamarbejde i øvrigt. Det vil skulle ske på initiativ af de kompetente myndigheder i Danmark eller i Kina.

Polititjenestemanden ved forbindelseskontoret i Beijing formidler sådanne forespørgsler mellem dansk politi og Ministeriet for Offentlig Sikkerhed, der fra kinesisk side håndterer al international politimæssig kontakt og samarbejde med kinesiske myndigheder.

Den konkrete udveksling af undervisere mellem Politiskolen og Universitetet for Offentlig Sikkerhed i Kina er således kommet i stand ved, at forbindelseskontoret har formidlet forespørgsler til og fra myndighederne i Kina og i Danmark.

Forbindelseskontoret har en praktisk vigtig funktion, når politiet f.eks. ønsker hurtig bevissikring af kinesiske bankkonti med henblik på videre efterforskning og eventuel tiltalerejsning, idet egentlig international retshjælp kan være tidskrævende. Forbindelseskontoret formidler i sådanne tilfælde politiets ønske om bevissikring, som efterfølgende skal følges op af en international retshjælpsanmodning. De kinesiske myndigheder kan på samme vis via forbindelseskontoret få formidlet forespørgsler og sager til de nordiske myndigheder, herunder dansk politi.

Når dansk politi modtager en forespørgsel via forbindelseskontoret fra de kinesiske myndigheder, foretages en individuel juridisk og efterforskningsmæssig vurdering af forespørgslen. Efter det gældende princip ved internationalt samarbejde skal den spørgende stat dels redegøre for detaljerne i den sag, som der ønskes assistance til, dels redegøre for detaljerne i den eller de love, som måtte være overtrådt, sådan at den modtagende stat kan vurdere, om forholdet også udgør en lovovertrædelse i den modtagende stat. En sag vil altid være forankret i en politikreds, hvor der efterforskningsmæssigt og juridisk vil blive taget stilling til f.eks. en forespørgsel om udlevering af eventuelle oplysninger. Der er mulighed for sparring med egne nationale enheder. Hvis resultatet af vurderingen er, at forespørgslen ikke omhandler et forhold, der er strafbart eller efterforskningsværdigt i henhold til dansk ret, vil forespørgslen om f.eks. udlevering af oplysninger blive afslået.

Politiskolens samarbejdsaftaler og samarbejde med øvrige lande

Politiskolen modtager ind i mellem anmodninger fra andre lande om at indgå diverse samarbejdsaftaler. I det omfang henvendelserne vurderes at være seriøse, og Politiskolen har ressourcerne til at indgå i samarbejdet, indgås der sådanne samarbejdsaftaler. Typisk er det



samarbejde inden for EU, men det sker også, at der indgås samarbejdsaftaler med lande uden for EU.

Politiskolen indgik således i medio 2018 en samarbejdsaftale med Politiuniversitetet i Ukraine inden for det uddannelsesmæssige og videnskabelige område, men aftalen har endnu ikke udmøntet sig i nogen former for konkrete samarbejder mellem uddannelsesinstitutionerne.

Politiskolen modtager desuden med jævne mellemrum anmodninger om delegationsbesøg fra andre stater, som ønsker at studere den danske måde at bedrive politiuddannelse på. Disse anmodninger modtages typisk via Nationalt Efterforskningscenter (NEC) i Rigspolitiet eller Rigspolitiets Kommunikationsafdeling. Eventuelle besøg fra andre stater afstemmes forinden med øverste ledelse i Rigspolitiets Koncern HR og Rigspolitiets Kommunikationsafdeling. Delegationsbesøg er typisk af en til to dages varighed.

Politiskolen benytter normalt disse delegationsbesøg til at fortælle om sammensætningen af den danske politistyrke og politiuddannelsen. I den forbindelse bliver det fremhævet, at undersøgelser viser, at der er en høj tryghedsfølelse blandt befolkningen og høj grad af tillid til politiet, ligesom politiet som faggruppe scorer højt på troværdighedsundersøgelser. Det bliver endvidere fremhævet, at den danske politiuddannelse grundlæggende bygger på, at de politistuderende får forståelse for, at politiet er til for at betjene borgerne, og at al indgriben over for borgerne skal ske så skånsomt som muligt. Under besøgene vil der oftest også ske fremvisning af skolens faciliteterne samt overværelse af undervisning, f.eks. magtanvendelsesundervisning.

Politiskolen har således bl.a. haft besøg af en politienhed på tre personer fra Hong Kong, der aflagde skolen et tre timers besøg den 17. september 2019. En delegation fra det irakiske indenrigsministerium besøgte skolen den 22. maj 2019, som led i et EU-projekt, hvor delegationen over en uge studerede strategisk HR i en dansk kontekst, samt et besøg af en tyrkisk delegation den 4. og 5. februar 2020, der besøgte Politiskolen som led i deres projekt "Strengthening Civilian Oversight of Internal Security Forces, III Phase". I forbindelse med besøgene forsøger Politiskolen altid at indlægge en rundvisning på Politiskolen, således at delegationen har mulighed for at stifte bekendtskab med, hvordan der bedrives politiuddannelse i Danmark.

Politiskolen har endvidere i samarbejde med NEC haft besøg af en tyrkisk delegation med deltagere fra det tyrkiske indenrigsministerium og politi den 4. til 6. februar 2020. Emnet for besøget var menneskerettigheder, kriminalitetsforebyggelse, uddannelse af politibetjente samt Danmarks tilgang til såkaldt Intelligence Led Policing (ILP).

